

Seat No. : _____

AF-105

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Psychology (EA)

(Psychology in Industrial Organization-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. કાર્ય પર્યાવરણની દૃષ્ટિએ સંગીતની અસરો વિસ્તારથી ચર્ચો. **14**

અથવા

અકસ્માત નિયંત્રણ માટેના સૂચનો દર્શાવો.

2. ઉદ્યોગમાં પ્રેરણાનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરી, મેસ્લોએ રજૂ કરેલો પ્રેરણાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. **14**

અથવા

કાર્ય-સંતોષ એટલે શું ? કાર્ય-સંતોષના નિર્ણાયક ઘટકોની સમજૂતી આપો.

3. મનોભારનો અર્થ આપી, મનોભારની શારીરિક અસરો ચર્ચો. **14**

અથવા

કાર્ય સ્થળે ઉપજતા મનોભારના વિવિધ કારણો વર્ણવો.

4. ઉપભોક્તા મનોવિજ્ઞાન એટલે શું ? ઉપભોક્તાના અભ્યાસ અંગેની સંશોધન પદ્ધતિઓ પૈકી પ્રક્ષેપણની પ્રયુક્તિ ચર્ચો. **14**

અથવા

વિજ્ઞાપન આવેદન (અપીલ)ના પ્રકારો સ્પષ્ટ કરો.

AF-105

1

P.T.O.

5. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) શિયાળામાં હળવા કાર્ય માટે _____ તાપમાન અનુકૂળ હોય છે.
(55° to 60° ફે/60° to 65° ફે)
- (2) હેનરિચના મતે ઉદ્યોગમાં થતા અકસ્માતો _____ ટકા નિવારી શકાય તેવા હોય છે.
(89/98)
- (3) _____ ના મતે નોકરીના પ્રથમ છ મહિનામાં 50% કર્મચારીઓ અકસ્માતનો ભોગ બને છે.
(વર્નન/મન)
- (4) એસેમ્બલી લાઈન હિસ્ટીરિયાનું પ્રમાણ _____ માં વધુ જોવા મળે છે.
(સ્ત્રીઓ/પુરુષો)
- (5) મનોભારને પહોંચી વળવાની સૌથી લોકપ્રિય રીત _____ છે.
(વિશ્રાંતિ/જૈવ-પ્રતિપૂષ્ટિ)
- (6) _____ ડિઝાઈનવાળા વેબપેજ પર જાહેરાતની અસરકારકતા વધુ હોય છે.
(સરળ/સંકુલ)
- (7) જાહેરાતમાં _____ વધુ ઝડપથી ધ્યાન ખેંચે છે.
(ચિત્રો/લખાણો)

(બ) જોડકા જોડો.

7

(1) વાઈટલ્સ	(a) ટી.એ.ટી.
(2) વિલાર્ડ કેર	(b) ઉપભોક્તા માટેની બહુપરિમાણીય તુલા
(3) હર્જબર્ગ	(c) આકર્ષકતાની અપેક્ષાનો સિદ્ધાંત
(4) મોર્ગન-મરે	(d) ઈ.આર.જી. સિદ્ધાંત
(5) ગ્રીન-કારમોન	(e) વિજળી કંપનીના કર્મચારીઓનો અભ્યાસ
(6) ઘ્રુમ	(f) લક્ષ્ય-સ્વાતંત્ર્ય સાવધાનીનો સિદ્ધાંત
(7) એલ્ડર ફેર	(g) દ્વિ-ઘટક સિદ્ધાંત

Seat No. : _____

AF-105

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Psychology (EA)

(Psychology in Industrial Organization-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Discuss in detail, the effects of music from the view-point of work environment. **14**

OR

Give the suggestions for accident control.

2. Clarify the importance of motivation in industry. Explain the Maslow's theory of motivation. **14**

OR

What is job satisfaction ? Explain the determinant components of job satisfaction.

3. Give the meaning of stress. Discuss the physiological effects of stress. **14**

OR

Describe the various causes of stress in the work place.

4. What is consumer psychology ? Discuss the projective techniques as a research methods of consumer psychology. **14**

OR

Clarify the types of advertisement appeal.

5. (A) Fill in the blanks :

7

- (1) In winter _____ temperature is required to do light work.
(55° to 60° F / 60° to 65° F)
- (2) _____ percentage of accident can be eradicated according to heinrich.
(89 / 98)
- (3) According to _____ 50% of the workers fall victim to accident in the first 6 month of their job. (Vernon / Mann)
- (4) A disease of assembly line hysteria is seen maximum in _____.
(female / male)
- (5) The most popular strategy to cape stress is _____.
(Relaxation / Bio-feedback)
- (6) On _____ type of designed web page, the advertisement is more effective.
(simple / complex)
- (7) In an advertisement _____ tend to draw attention more quickly.
(Pictures / Writings)

(B) Match the following :

7

(1) Viteles	(a) T.A.T.
(2) Willard Kerr	(b) Multidimensional scale for consumer
(3) Herzberg	(c) Valence-Expectancy theory
(4) Morgan-Moore	(d) E.R.G. theory
(5) Green & Carmone	(e) Study on electricity employees
(6) Vroom	(f) Goals-freedom alertness theory
(7) Alder fer	(g) Two factor theory
-

AF-105

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Psychology(EB)

(Experimental Psychology-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

1. સાહચર્ય એટલે શું ? સાહચર્યના નિયમો વિગતે સમજાવો. 14

અથવા

“શબ્દ-શબ્દ સાહચર્ય” – વિગતવાર ચર્ચા કરો.

2. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) 14

(અ) શાબ્દિક શિક્ષણ.

(બ) સમસ્યા ઉકેલનું શિક્ષણ.

(ક) પ્રતિક્રિયા ઉત્પન્ન કે પ્રગત થવાની વારંવારિતાનું પ્રમાણ.

(ડ) વિધાયક રીતે અને નિષેધક રીતે ઊતરતો વક્ર.

3. શાબ્દિક શિક્ષણમાં મહાવરાની વિવિધ પદ્ધતિઓ ચર્ચો. 14

અથવા

“કાર્યનું વિતરણ” – વિગતવાર ચર્ચા કરો.

4. સંકલ્પના પ્રાપ્તિના નામકરણ અને વર્ગીકરણ અંગેના પ્રયોગો સમજાવો. 14

અથવા

“સમસ્યા ઉકેલમાં પ્રયત્ન અને ભૂલ” – વિગતે સમજાવો.

5. (અ) જોડકા ગોઠવો :

7

(1) એરિસ્ટોટલ	(અ) અંતર્ગોળ
(2) કેન્ટ-રોસાનોફ	(બ) શિક્ષણ સામગ્રીની રજૂઆત
(3) અર્થહીન પદો	(ક) સાહચર્યનો ખ્યાલ
(4) નિષેધક ચઢતો વક્ર	(ડ) ચિમ્પાન્ઝી પર પ્રયોગ
(5) ક્રમિક સ્થાનની અસર	(ઈ) વારંવારિતાના કોઠાઓ
(6) આકસ્મિક શિક્ષણ	(ફ) અપેક્ષા ભૂલ
(7) કોહલર	(જ) હરમન એબિંગહાંસ

(બ) વિધાન ખરૂં છે કે ખોટું તે જણાવો :

7

- (1) વુડવર્થે સૌપ્રથમ સાહચર્ય અંગેના વ્યવસ્થિત પ્રાયોગિક અભ્યાસ કર્યા. (સાચું, ખોટું)
- (2) બે કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓએ મેળવેલ શિક્ષણને વિન્સેન્ટ વક્ર દ્વારા જાણી શકાય. (સાચું, ખોટું)
- (3) સુષુપ્તતા એક પ્રકારના શિક્ષણનું માપન છે. (સાચું, ખોટું)
- (4) શિક્ષણ એક સરળ માનસિક પ્રક્રિયા છે. (સાચું, ખોટું)
- (5) શાબ્દિક શિક્ષણના પ્રયોગોમાં ત્રણ પ્રકારની શિક્ષણ સામગ્રીનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. (સાચું, ખોટું)
- (6) સૌપ્રથમ થોર્નડાઈકે સમસ્યા ઉકેલનો પ્રયોગ બિલાડી ઉપર કર્યો હતો. (સાચું, ખોટું)
- (7) પિયાજે 1952માં નામકરણ અંગેના પ્રયોગો કર્યા હતા. (સાચું, ખોટું)

AF-105

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Psychology(EB)

(Experimental Psychology-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : The numbers on the right indicates full marks per question.

1. What is association ? Explain the laws of association. **14**

OR

“Word – Word Association” – Discuss in detail.

2. Write short notes : (any **two**) **14**

- (a) Verbal Learning
- (b) Problem solving in learning
- (c) Frequency of response evocation
- (d) Positively and Negatively falling curve

3. Discuss the various methods of practice in verbal learning. **14**

OR

“Distribution of Work” – Discuss in detail.

4. Explain the naming and sorting experiments related to concept attainment. **14**

OR

Explain in detail “Trial and Error in problem solving.”

5. (A) Match the list :

7

(1) Aristotle	(a) Concave
(2) Kent - Rosanoff	(b) Presentation of learning material
(3) Nonsense syllabus	(c) Concept of Association
(4) Negatively rising curve	(d) Experiment on Chimpanze
(5) Effect of serial position	(e) Frequency Tables
(6) Incidental learning	(f) Anticipatory Error
(7) Kohler	(g) Hermann Ebbinghaus

(B) State whether True or False :

7

- (1) The first proper experimental study of association was done by Woodworth.
(True, False)
  - (2) Learning between two or more than two people can be known through Vincent curve. (True, False)
  - (3) Latency is one type of measurement of learning. (True, False)
  - (4) Learning is a simple mental process. (True, False)
  - (5) In verbal learning experiments three types of learning materials are used.
(True, False)
  - (6) Thorndike for the first time conducted problem solving experiment on Cat.
(True, False)
  - (7) In 1952, Piaget conducted naming experiments. (True, False)
-